

Datum

2021-03-24

Vår referens

Josefin Levander

IT-specialist

josefin.levander@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Rapport från revisorskollegiet - Granskning av digitalisering i Malmö stad STK-2020-1678

Sammanfattning

Revisorskollegiet har genomfört en granskning av digitaliseringen i Malmö stad. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, servicenämnden, miljönämnden och stadsbyggnadsnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning, hantering och uppföljning av digitaliseringsåtgärder/digitaliseringsprojekt som syftar till effektivisering. Granskningen har också syftat till att bedöma kommunstyrelsens uppsiktsplikt när det gäller digitaliseringsarbetet i Malmö stad. Här behandlas endast granskningen av kommunstyrelsen. Granskning av övriga nämnder behandlas i respektive nämnd.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen inte säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning, hantering och uppföljning av digitaliseringsåtgärder/digitaliseringsprojekt som syftar till effektivisering. Vidare bedöms kommunstyrelsen inte ha en tillräcklig uppsikt när det gäller digitaliseringsarbetet i Malmö stad.

Stadskontoret instämmer i revisorskollegiets iakttagelser av förbättringsområden och redovisar förslag till åtgärder för dessa. Sammanfattningsvis pekar åtgärderna framför allt på tre förbättringsområden:

- Tydlighet i organisation och ansvar för arbetet med digitalisering inklusive plats i ledningsforum.
- Uppföljning och rapportering av digitaliseringsarbetet samt programmet Det digitala Malmö.
- Ökad samverkan mellan förvaltningarna genom ytterligare kommunövergripande samarbete.

Förbättringsområdena handlar framför allt om avsaknad av en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning för arbetet med digitalisering i Malmö stad samt en bristande uppföljning av arbetet. En ytterligare kommunövergripande samverkan efterfrågas också i rapporten, med syftet att öka samverkan med förvaltningarna.

De förslagna åtgärderna tar sin utgångspunkt i den föreslagna omorganisationen och sammanslagningen av kommungemensam IT med det förslag till riktlinjer för IT och digitalisering som har tagits fram (STK-2019-284).

Ärendet STK-2019-284 tas upp i kommunfullmäktige den 31 mars 2021. Under förutsättning att kommunfullmäktige fattar beslut enligt förslaget adresseras den problematik som lyfts av revisorskollegiet i flera av förslagen. Det ges bättre förutsättningar för en tydlig ansvarsfördelning i den sammanslagna organisationen för kommungemensam IT och digitalisering.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och översänder det till revisorskollegiet.

Beslutsunderlag

- Bilaga – Yttrande till revisorskollegiet
- Missiv
- Granskning av digitalisering i Malmö stad
- Anstånd beviljas
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210329 Rapport från revisorskollegiet - Granskning av digitalisering i Malmö stad
- Förslag till yttrande

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-03-29

Kommunstyrelsen 2021-04-07

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet

Ärendet

Revisorskollegiet har genomfört en granskning av digitaliseringen i Malmö stad. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, servicenämnden, miljönämnden och stadsbyggnadsnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning, hantering och uppföljning av digitaliseringsåtgärder/digitaliseringsprojekt som syftar till effektivisering. Granskningen har också syftat till att bedöma kommunstyrelsens uppsiktsplikt när det gäller digitaliseringsarbetet i Malmö stad. Här behandlas endast granskningen av kommunstyrelsen. Granskning av övriga nämnder behandlas i respektive nämnd.

Sammanlagt har åtta revisionsfrågor ställts, varav sju ställts till de övriga granskade nämnderna utöver kommunstyrelsen och en fråga gällt endast kommunstyrelsen. Revisionsfrågan som behandlar syftet med granskningen av kommunstyrelsen lyder:

- Finns det en tillräcklig uppföljning och återrapportering av digitaliseringsarbetet i Malmö stad och dokumentet ”Det digitala Malmö. Program för Malmö stads digitalisering 2017–2022”?

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med tjänstemän på stadskontoret.

Digitalisering är en kommunövergripande fråga av strategisk betydelse och kommunfullmäktige har därför beslutat om ett särskilt styrdokument ”Det digitala Malmö. Program för Malmö stads digitalisering 2017-2022”.

Uppföljning av årliga handlingsplaner har skett på tjänstemannanivå men enligt rapporten sker styrning och uppföljning från kommunstyrelsen i låg utsträckning. Kommunstyrelsen har getts i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för hur digitalisering och automatisering bidrar till effektivisering, ökad kvalitet i verksamheterna och en bättre arbetsmiljö för medarbetarna. Kommunstyrelsen har tagit fram en sådan plan och åtgärdsplanen antogs av kommunfullmäktige den 22 december 2020 (STK-2020-124).

Granskningens sammanfattande bedömning

Den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsen inte säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning, hantering och uppföljning av digitaliseringsåtgärder/digitaliseringsprojekt som syftar till effektivisering. Vidare bedöms kommunstyrelsen inte ha en tillräcklig uppsikt när det gäller digitaliseringsarbetet i Malmö stad.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i revisorskollegiets iakttagelser av förbättringsområden och redovisar förslag till åtgärder för dessa. Sammanfattningsvis pekar åtgärderna framför allt på tre förbättringsområden:

- Tydlighet i organisation och ansvar för arbetet med digitalisering inklusive plats i ledningsforum
- Uppföljning och rapportering av digitaliseringsarbetet samt programmet Det digitala Malmö
- Ökad samverkan mellan förvaltningarna genom ytterligare kommunövergripande samarbete

Förbättringsområdena handlar framför allt om avsaknad av en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning för arbetet med digitalisering i Malmö stad samt en bristande uppföljning av arbetet. En ytterligare kommunövergripande samverkan efterfrågas också i rapporten, med syftet att öka samverkan med förvaltningarna.

De föreslagna åtgärderna tar sin utgångspunkt i den föreslagna omorganisationen och sammanslagningen av kommungemensam IT med det förslag till riktlinjer för IT och digitalisering som har tagits fram (STK-2019-284).

Ärendet STK-2019-284 tas upp i kommunfullmäktige den 31 mars 2021. Under förutsättning att kommunfullmäktige fattar beslut enligt förslaget adresseras den problematik som lyfts av revisorskollegiet i flera av förslagen. Det ges bättre förutsättningar för en tydlig ansvarsfördelning i den sammanslagna organisationen för kommungemensam IT och digitalisering.

Samtliga åtgärder ska vara genomförda senast vid utgången av 2022. En delredovisning till revisorskollegiet ska, enligt instruktioner i bilagan till ärendet, ske senast 2022-01-26.

Säkerställa att det finns en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning för arbetet med digitalisering i Malmö stad
--

Åtgärd

I ärendet med föreslagen omorganisation och sammanslagning av kommungemensam IT har ett förslag till riktlinjer för IT och digitalisering tagits fram (STK-2019-284). Riktlinjerna ska ägas av kommunstyrelsen. Servicenämnden föreslås ansvara för kommungemensam IT och i förslaget till riktlinjer definieras det ansvar som serviceförvaltningen tilldelas för kommungemensam IT och digitalisering. Nämndernas ansvar inom IT och digitalisering definieras liksom förvaltningarnas ansvar inom området. Förslaget till riktlinjer har varit ute på nämndsremiss och hänsyn till inkomna synpunkter har tagits i det slutliga förslaget.

Förväntad effekt

Förslaget till riktlinjer ger en tydlig roll- och ansvarsfördelning för arbetet med digitalisering i Malmö stad. Det ger förutsättningar för att området IT och digitalisering fungerar utifrån den helhet som verksamhetsområdet kräver. Den föreslagna ansvarsfördelningen skapar en större tydlighet om vad ansvaret för kommungemensam IT och digitalisering innefattar samt vilket ansvar nämnderna och förvaltningarna i sin tur har. Fördelningen ger ökad möjlighet till ett helhetsperspektiv över vilka satsningar som sker inom digitalisering. Detta kan i sin tur understödja att stadens resurser på området används på ett effektivt sätt.

Säkerställa att årligen erhålla information och uppföljning av digitaliseringsarbetet i Malmö stad samt "Det digitala Malmö"

Åtgärd

I förslaget till riktlinjer för IT och digitalisering föreslås att servicenämnden ska ansvara för att årligen bereda ett ärende om antagande av plan för kommungemensam IT med syfte att fastslå inriktningen för de kommande åren. Nämnden får också ansvar för att följa upp planen enligt kommunstyrelsen anvisningar. Servicenämnden föreslås vidare att ansvara för och följa upp programmet Det digitala Malmö. Nämnden ska också skapa förslag till reviderade eller nya program inom området.

Förväntad effekt

I de föreslagna riktlinjerna för IT och digitalisering fastslås att årliga planer ska tas fram. Det är servicenämnden som får detta ansvar för kommungemensam IT. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ge anvisningar för rapportering från servicenämnden. Servicenämndens ansvar för uppföljning föreslås gälla inte bara för den årliga inriktningen för kommungemensam IT utan även för programmet Det digitala Malmö. Det tydligt definierade ansvaret ger förutsättningar för att uppföljning sker på ett ändamålsenligt sätt.

Säkerställa att digitaliseringsfrågan får en given plats i ledningsform

Åtgärd

I den föreslagna nya kommungemensamma IT-organisationen bildar IT-enheten och huvuddelen av digitaliseringsenheten på stadskontoret tillsammans med IT-service på serviceförvaltningen en ny organisation för kommungemensam IT och digitalisering. Frågorna föreslås organiseras i en ny avdelning på serviceförvaltningen. Avdelningschefen rapporterar direkt till serviceförvaltningens direktör och har en plats i förvaltningens ledningsgrupp.

Förväntad effekt

När frågan om kommungemensam IT och digitalisering inte är uppdelad på två olika förvaltningar utan får en tydlig ledning på serviceförvaltningen skapas förutsättningar för frågan att få en representation i stadens ledning. Kommungemensamma IT- och digitaliseringsfrågor får genom serviceförvaltningens direktör en representation i stadens ledningsgrupp som leds av stadsdirektören och där samtliga förvaltningsdirektörer ingår.

Säkerställa att det sker ytterligare kommunövergripande samarbete kring digitalisering i syfte att öka samverkan mellan förvaltningarna

Åtgärd

Serviceenämnden föreslås i förslaget till riktlinjer för IT och digitalisering att få i uppdrag att i nära dialog med förvaltningarna utarbeta en samarbetsprocess för kommungemensam IT. Förvaltningarna föreslås att bidra i samarbetsprocessen genom att ansvara för att lyfta fram förvaltningens behov till kommungemensam IT. Det ställs också krav på att det ska finnas en utpekad roll på varje förvaltning som ansvarar för IT och digitalisering. Förvaltningarna har i sina remissvar lyft fram att samarbetet kring behovs- och beslutsprocessen behöver förtydligas och att den bör kopplas till mål- och budgetprocessen. Det är därför av vikt att samarbetsprocessen tas fram tillsammans med förvaltningarna och att resultat blir en tydlig process baserad på en fortsatt dialog.

Förväntad effekt

En tydlig och återkommande samarbetsprocess kopplad till stadens mål- och budgetprocess ger förutsättningar för en ökad samverkan inom digitalisering. Även tydliggörandet av roller och hur alla förväntas bidra till samverkansprocessen som föreslås i riktlinjerna skapar bättre förutsättningar för ytterligare kommunövergripande samverkan inom digitalisering.

Ansvariga

Anders Mellberg Kommunikationsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör